

Нісходовська О.Ю.кандидат економічних наук, доцент,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»**Niskhodovska Olena**

Higher Educational Institution "Podillia State University"

**ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ
ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ІННОВАЦІЙ****CHALLENGES AND OPPORTUNITIES
OF THE GLOBAL INNOVATION MARKET**

Глобальний ринок інновацій унаочнює сучасні реалії економічного розвитку, де швидкі технологічні зрушення та глобалізація переплітаються, визначаючи новий порядок взаємодії між країнами, компаніями та науковими галузями. Робота розкриває ключові аспекти, що стосуються викликів і можливостей, які виникають на перехресті інновацій та глобального бізнесу. Проаналізовано вплив на розвиток інновацій, адже сучасні компанії стикаються з необхідністю адаптації до різноманітних культур, ринків та технологічних стандартів, що вимагає не лише створення унікальних та конкурентоспроможних продуктів, але і розуміння специфік кожного регіону. Розглянуто технологічні тенденції та виклики, що стоять перед глобальним ринком інновацій. За однією стороною, нові технології прискорюють розвиток бізнесу та сприяють створенню інноваційних продуктів. З іншого боку, постійний тиск на розробників щодо швидкості інновацій та постійні зміни на ринку створюють високу конкуренцію та вимагають постійної адаптації. Акцентовано увагу на правовий та регуляторний контекст глобального ринку інновацій. З різними нормами та політиками в різних країнах виникає складність у використанні, захисті та обміні інтелектуальною власністю, що може бути ключовим чинником для вирішення спорів та сприяння або гальмування інновацій. Державні заходи можуть стимулювати інновації через фінансування наукових досліджень, розвиток технологічної інфраструктури та створення сприятливих умов для розвитку стартапів та технологічних компаній. Розглядає конкурентоспроможність та співпрацю на глобальному ринку, це є своєрідним змаганням за ресурси, тому, що таланти та ринки вимагають нових стратегій, які поєднують конкуренцію та співпрацю, сприяючи виникненню інноваційних екосистем. Розглянуто взаємозв'язок інновацій та сталого розвитку на глобальному ринку. Сталість стає не тільки етичним, але й стратегічним аспектом розвитку компаній та країн, що визначає їхню довгострокову конкурентоспроможність.

Ключові слова: економіка, інновації, стратегії, ринок.

The global innovation market illustrates the modern realities of economic development, where rapid technological shifts and globalization intertwine, shaping a new order of interaction among countries, companies, and scientific sectors. The paper unfolds key aspects related to the challenges and opportunities arising at the intersection of innovation and global business. The impact on innovation development is analyzed, as contemporary companies face the necessity to adapt to diverse cultures, markets, and technological standards, requiring not only the creation of unique and competitive products but also an understanding of the specifics of each region. Technological trends and challenges facing the global innovation market are examined. On the one hand, new technologies accelerate business development and facilitate the creation of innovative products. On the other hand, constant pressure on developers regarding the speed of innovation and continuous market changes create intense competition and demand constant adaptation. Emphasis is placed on the legal and regulatory context of the global innovation market. The complexity of using, protecting, and exchanging intellectual property arises due to different norms and policies in various countries, which can be a key factor in resolving disputes and either promoting or hindering innovation. Government measures can stimulate innovation through funding scientific research, developing technological infrastructure, and creating favorable conditions for the growth of startups and technology companies. Competitiveness and collaboration on the global market are viewed as a unique competition for resources, as talents and markets require new strategies that blend competition and cooperation, fostering the emergence of innovative ecosystems. The interconnection between innovation and sustainable development on the global market is explored. Sustainability becomes not only an ethical but also a strategic aspect of companies' and countries' development, determining their long-term competitiveness.

Key words: economy, innovation, strategies, market.

Постановка проблеми. Проблема, яка виникає у контексті викликів та можливостей глобального ринку інновацій, відображає низку важливих аспектів, які визначають складні взаємодії між інноваційними процесами та глобальним бізнес-середовищем. На тлі стрімкого технологічного розвитку та глобалізації економіки виникають проблеми, такі як наростаюча конкуренція, різноманітність правових норм, нерівномірний розвиток країн, етичні конфлікти, виклики сталого розвитку та геополітичні ризики. Ці аспекти формують не тільки суттєві труднощі для суб'єктів глобального ринку, але й визначають стратегічні напрямки розвитку. Зокрема, зростаюча конкуренція вимагає не лише швидкого впровадження нововведень, але й пошук інноваційних підходів до управління та стратегічного планування. Різноманітність правових норм у різних країнах створює необхідність для розробки універсальних стандартів та механізмів захисту інтелектуальної власності. Нерівномірний розвиток країн викликає виклики щодо забезпечення рівноправності у доступі до інновацій та вигід для всіх учасників ринку.

Паралельно з цим, етичні конфлікти та соціокультурні аспекти впливають на сприйняття суспільством інновацій, визначаючи їхню прийнятність та впровадження. Виклики сталого розвитку наголошують на необхідності поєднання інновацій з екологічно відповідальними практиками. Геополітичні ризики стають додатковим фактором нестабільності та невизначеності, впливаючи на міжнародну співпрацю та обмін інноваціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні роки в галузі досліджень інновацій та глобального ринку відбулись значні внески. Вчені активно досліджують виклики та можливості, пов'язані з інноваціями в контексті глобального бізнес-середовища. Деякі з визначених напрямків включають аналіз впливу геополітичних факторів на глобальний ринок інновацій, вивчення ролі правового регулювання у сприянні або гальмуванні інноваційних процесів, а також експлорацію стратегій компанії для подолання конкурентної напруги в глобальному масштабі.

Спроби розгляду гносеологічних коренів інноваційної економіки простежуються у доробку визначених вчених, таких як Аристотель, Р. Декарт, І. Кант. Сучасне наукове розуміння інноваційної економіки виходить із теоретичних основ, закладених у працях М. Вебера, В. Вернадського, А. Сміта та інших. Протягом ХХ-го – початку ХХІ-го століття, вчені-фундатори, такі як Д. Белл, А. Грейф, Дж. Гелбрейт, Л. Мізес, Д. Норт, К. Поланья, К. Перес, Е. Тоф-

флер, С. Вінтер, Ж. Фурастьє, К. Фрімен та інші, глибоко досліджували фундаментальні і прикладні аспекти інституціонального контенту інноваційного розвитку та теоретико-методологічні засади інноваційних процесів. Науковці, такі як О. Амоша, В. Базилевич, В. Білоцерківець, Г. Клейнер, В. Якубенко та інші, внесли значний внесок у дослідження і вирішення наукової проблеми становлення інноваційної економіки. Вони зосереджувалися на інституціональних перетвореннях, трансформаційних зрушеннях, стимулюванні інноваційної активності, формуванні ефективної інноваційно-інвестиційної політики та інституціонального каркасу національної економіки інноваційного типу в умовах реформ, технологічної модернізації та глобальних тенденцій. Фінансово-економічні аспекти цієї проблематики були розглянуті в працях С. Голубки, К. Волощук, В. Кудряшова, В. Козюка, С. Лондара та інших.

Мета статті полягає у вивченні та системному висвітленні складних взаємодій між інноваційними процесами та глобальним бізнес-середовищем. Стаття спрямована на розкриття ключових викликів, які породжуються конкурентною боротьбою, різноманітністю правового регулювання, нерівності у розвитку країн, етичних дебатах та інших факторах, а також на визначення можливостей, які виникають через інновації на глобальному ринку.

Виклад основного матеріалу. Сучасний розвиток економічної системи національного рівня суттєво визначається моделлю інноваційного зростання та підвищення конкурентоспроможності. Ключову роль в досягненні цих стратегічних цілей відіграє інноваційне підприємство. Орієнтація на інновації у підприємницькій діяльності має потенціал забезпечити суб'єктам господарювання конкурентні переваги, зміцнити їхні позиції на ринку і сприяти економічному розвитку країни. Світовий досвід підтверджує, що невід'ємною складовою інноваційного середовища є малий бізнес, який слід розглядати як двигун економічного зростання. Мікро-, малі та середні підприємства володіють значними конкурентними перевагами у порівнянні з великими корпораціями, оскільки їхня продукція та послуги відзначаються вищою якістю і не вимагають значних капіталовкладень. Підприємства ММСБ також відрізняються швидкою окупністю витрат, здатністю швидко реагувати на потреби споживачів і оперативно розвиватися, орієнтуючись на інноваційний напрямок [5].

Інновації виступають особливим інструментом для підприємництва, причому значущим є не самі інновації, а організований пошук нововведень та постійна націленість на них з боку

підприємницьких структур. Україна в наш час має розвинену нормативно-правову базу стосовно інноваційної діяльності, яка включає приблизно 100 документів. Згідно зі статтею 16 Закону України «Про інноваційну діяльність» [8], інноваційним підприємством вважається підприємство будь-якої форми власності, якщо більше 70 відсотків обсягу його продукції (у грошовому вимірі) за звітний податковий період є інноваційними продуктами і (або) інноваційною продукцією. З урахуванням вищезазначеного, виникає потреба в повному розумінні термінів «інновації» та «інноваційна модель розвитку».

В сучасному світі інновації стали ключовим каталізатором економічного розвитку, визначаючи конкурентоспроможність та стійкість країн у глобальному ринковому середовищі. Глобальний ринок інновацій пройшов значний шлях, відзначений не лише технологічними та науковими досягненнями, але й новими викликами. В контексті постійних змін і революційних зрушень у сфері технологій, торгівлі та економічних моделей, виникає необхідність розглядати інновації як стратегічний ресурс, що формує нові можливості та створює виклики для бізнесу, науки та глобальної економіки в цілому. Ця сфера досліджень охоплює не лише технологічні нововведення, а й економічні, соціальні та регуляторні аспекти, впливаючи на різні сфери життя.

Інвестиційний ринок у економіці є динамічним та захоплюючим полем, яке визначає не

тільки фінансові стратегії, але й впливає на розвиток та інновації в різних галузях. Цей ринок є каталізатором збільшення капіталу та стимулює різноманіття економічних можливостей [7].

Інвестори на цьому ринку взаємодіють, розглядаючи інноваційні проекти, стартапи та потенційні сектори для вкладень. Відкриті інвестиції надають можливість фінансування перспективних ідей та технологій, що сприяє створенню нових ринків та розвитку підприємництва [3].

Особливість інвестиційного ринку полягає в поєднанні фінансових стратегій, стрімкого росту та ризиків. Інвестори вивчають тренди, аналізують перспективи та вибирають оптимальні напрямки для розміщення свого капіталу. Розвиток технологічних інновацій, зокрема в області блокчейну, штучного інтелекту та екологічних технологій, привертає увагу інвесторів, створюючи нові можливості для зростання та впровадження новаторських концепцій [1].

Інвестиційні ринки відіграють ключову роль у функціонуванні економік, проте вони мають свої переваги та недоліки.

Враховуючи ці фактори, інвестори повинні уважно оцінювати свої цілі, ризики та фінансові можливості перед вступом на інвестиційні ринки.

Технологічні тенденції глобального ринку інновацій визначаються широким впровадженням штучного інтелекту, розширенням Інтернету речей та застосуванням блокчейн-технологій. Біотехнології та екологічні інновації також займають важливе місце в цьому

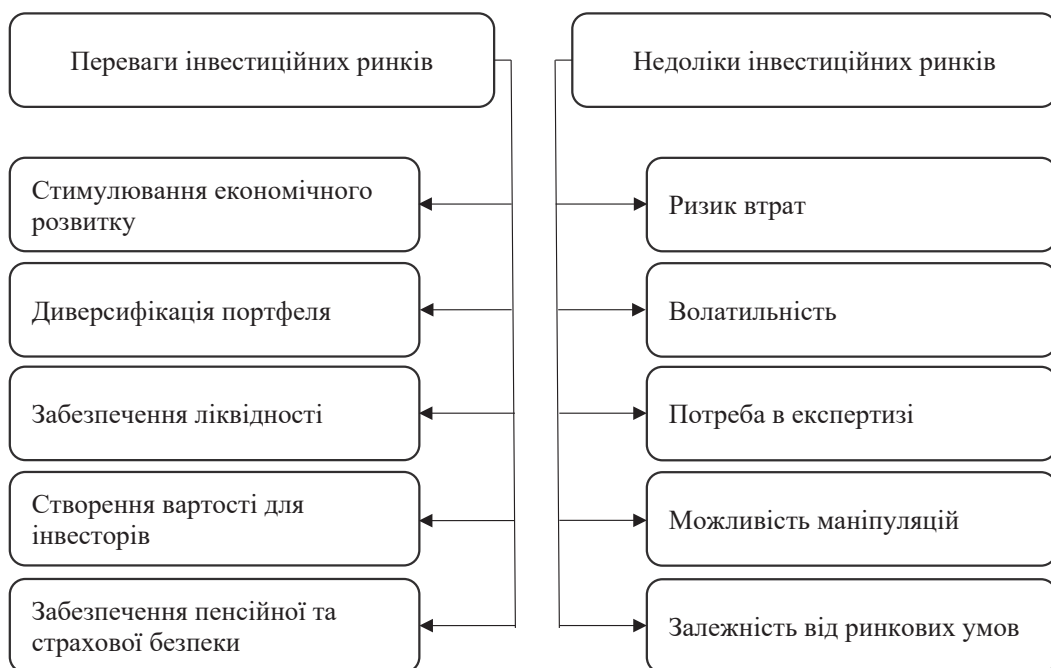

Рис. 1. Переваги та недоліки інвестицій

Джерело: сформовано автором

контексті, сприяючи розвитку сфери охорони здоров'я та сталого розвитку [2].

У той же час, перед глобальним ринком інновацій стоять виклики, такі як проблеми кібербезпеки, що потребують постійного вдосконалення заходів захисту. Етичні аспекти використання технологій, а також нерівний доступ до інновацій, визначають ефективність та справедливість їхнього впровадження [6].

Легіслативні виклики та нестача регулювання відповідно до швидкого розвитку технологій вимагають уваги до створення адаптивних правових механізмів. Збереження приватності та захист особистих даних стають ключовими аспектами, враховуючи збільшення обсягу та значимості цих даних в інноваційному процесі.

Правовий та регуляторний контекст глобального ринку інновацій визначається різноманітністю законодавчих структур та політик, які регулюють використання, захист і обмін інтелектуальною власністю та інноваційними продуктами. Цей контекст включає в себе національні та міжнародні законодавчі норми, які визначають права та обов'язки учасників глобального ринку інновацій.

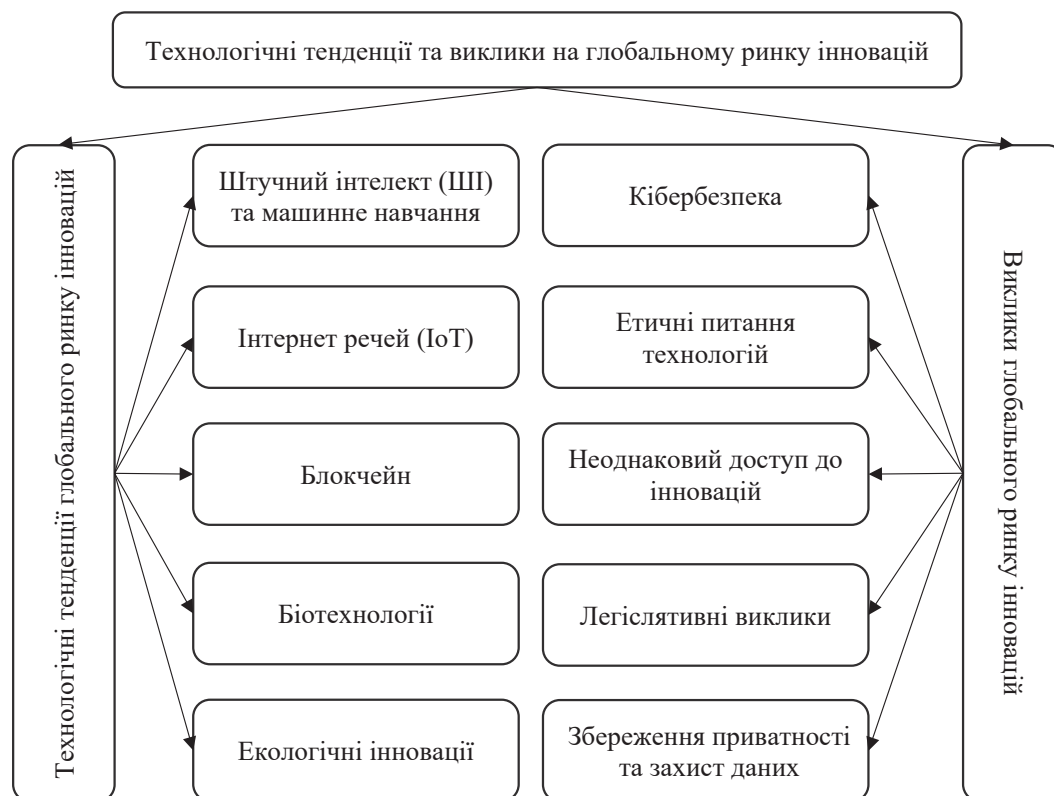
Специфіка правового середовища в кожній країні впливає на використання технологій, захист інтелектуальної власності, а також пра-

вила конкуренції та торгівлі. Зокрема, в ряді країн існують різні тарифи, вимоги щодо сертифікації та стандарти, які визначають умови доступу інноваційних продуктів на ринки [4].

На міжнародному рівні існують угоди та організації, такі як Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ), які намагаються встановити загальні стандарти та правила в області інтелектуальної власності для забезпечення взаємовизнання та захисту прав в різних країнах.

Проблеми викликані розбіжностями в законодавстві, корупцією, недостатньою ефективністю правових заходів та відсутністю глобальних стандартів можуть призвести до складнощів у використанні, захисті та обміні інноваціями на глобальному ринку. Спроби вирішення цих питань вимагають співпраці та узгодженості між країнами та міжнародними організаціями.

Висновки. Таким чином, вивчення викликів та можливостей глобального ринку інновацій дозволило нам прослідкувати широкий спектр тем і аспектів, пов'язаних із сучасним економічним середовищем. Розглядаючи технологічні тенденції, роль інновацій у конкурентному середовищі, а також вплив правового та регуляторного контексту на глобальний ринок, ми отримали важливі уроки для розвитку інновацій-

Рис. 2. Технологічні тенденції та виклики, що стоять перед глобальним ринком інновацій

Джерело: сформовано автором

ної економіки. Також визначили роль малих та середніх підприємств у сприянні інноваційному розвитку, розглянули виклики та перспективи для компаній у світлі сучасних реалій. Усе це

вказує на необхідність комплексного розгляду питань інноваційного розвитку в глобальному масштабі, а також визначення оптимальних стратегій у контексті викликів сучасного світу.

Список використаних джерел:

1. The Global Competitiveness Report 2011–2012. URL: <https://weforum.org>
2. Гринько Т.В. Формування інноваційної інфраструктури України як основа активізації інноваційної діяльності підприємств. URL: https://vlp.com.ua/files/69_1.pdf (дата звернення: 18.02.2024).
3. Гришко А.М., Мельник А.О. Перспективи розвитку інноваційної діяльності підприємств в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2020. Том 31 (70). № 2. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_2/31_70_2_1/31.pdf (дата звернення: 02.02.2024).
4. Концепція подальшого розвитку інноваційної діяльності в Україні. Проект. URL: www.minindustry.crimea-portal.gov.ua/rus/downloads/konsep.doc (дата звернення: 14.02.2024).
5. Линник О.І., Ершова Н.Ю. Проблеми функціонування та розвитку мікро-, малого та середнього бізнесу сфери послуг в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління : електрон. наук. фахове вид.* 2021. Вип. 2 (29). С. 74–80.
6. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 16.02.2024).
7. Петрова І.Л. Становлення ринку інновацій в контексті економічної безпеки України. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2013. No. 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2221> (дата звернення: 18.01.2024).
8. Про інноваційну діяльність : Закон України. Документ 40-IV. Редакція від 31.03.2023. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2002. No. 36. Ст. 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>(дата звернення 10.02.2024).

References:

1. The Global Competitiveness Report 2011–2012. Available at: <https://weforum.org>
2. Gryn'ko T. V. Formuvannja innovacijnoi' infrastruktury Ukraïny jak osnova aktyvizacii' innovacijnoi' dijial'nosti pidpryjemstv [Formation of Ukraine's Innovation Infrastructure as the Foundation for Intensifying Innovation Activities of Enterprises]. Available at: https://vlp.com.ua/files/69_1.pdf (accessed February 18, 2024).
3. Gryshko A. M., Mel'nyk A. O. (2020) Perspektyvy rozvytku innovacijnoi' dijial'nosti pidpryjemstv v Ukraïni [Prospects for the Development of Innovative Activities of Enterprises in Ukraine]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernads'kogo. Serija: Ekonomika i upravlinnja*, vol. 31 (70), no. 2. Available at: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_2/31_70_2_1/31.pdf (accessed February 2, 2024).
4. Konceptija podal'shogo rozvytku innovacijnoi' dijial'nosti v Ukraïni [Concept of Further Development of Innovative Activities in Ukraine]. Proekt. Available at: <https://www.minindustry.crimea-portal.gov.ua/rus/downloads/konsep.doc> (accessed February 14, 2024).
5. Lynnyk O. I., Jershova N. Ju. (2021) Problemy funkcionuvannja ta rozvytku mikro-, malogo ta seredn'ogo biznesu sfery poslug v Ukraïni [Challenges of Functioning and Development of Micro, Small, and Medium-Sized Business in the Service Sector in Ukraine]. *Shidna Jevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnja*, vol. 2 (29), pp. 74–80.
6. Naukova ta innovacijna dijial'nist' v Ukraïni [Scientific and Innovative Activities in Ukraine]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed February 16, 2024).
7. Petrova I. L. (2013) Stanovlennja rynku innovacij v konteksti ekonomichnoi' bezpeky ukraïny [The Formation of the Innovation Market in the Context of Economic Security of Ukraine]. *Elektronnyj zhurnal "Efektivna ekonomika"*, no. 8. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2221> (accessed January 18, 2024).
8. Pro innovacijnu dijial'nist': Zakon Ukraïny [About Innovative Activity: Law of Ukraine]. Dokument 40-IV. Redakcija vid 31.03.2023. *Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukraïny (VVR)*, 2002, no. 36, st. 266. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (accessed February 10, 2024).